

Countering online sexual exploitation of children with a look at Europol and Interpol actions

Saman Abdolahi¹

Abstract

Field and Aims: producing, distributing and carrying out online sexual exploitation of children in cyberspace is one of the most important challenges that has become a major concern in the minds of criminal policy makers. In fact, as technology advances and access to additional platforms for the production and distribution of unethical content, this problem is likely to get worse. Therefore, criminal policy makers in most human societies are trying to deal with online sexual exploitation of children.

Method: This article is written in a descriptive-analytical way.

Finding and Conclusion: Although sexual exploitation of children is not a new phenomenon, it has become easier to commit with the advent of the Internet. Also, during the Corona epidemic, due to the presence of more children and adults on the Internet, crimes related to online sexual exploitation of children increased. Dealing with the crime of online sexual exploitation of children can be seen in Europol and Interpol actions. Europol has identified the key threats of child sexual exploitation through peer-to-peer networks and anonymous access, such as the dark web (e.g., Tor). Also, the Europol Cybercrime Center has taken effective measures to deal with this crime. In addition, Europol's joint operations against online sexual exploitation of children have been the most important measures in identifying and arresting criminals. Interpol's actions include the creation of an international information base on sexual exploitation of children, the signing of an agreement between Interpol and UNICEF, Operation Narsil, and the joint operation of Interpol and the Colombian police against child sex offenders. Iran is one of the countries where the protection of children's rights has always been one of the priorities of legislators, and all kinds of sexual abuse of children, especially online, has been criminalized in Article 10, Clause 9 of the Law on the Protection of Children and Adolescents.

Keywords: Europol, Interpol, sexual crimes, sexual exploitation of children, online sexual crimes.

*Citation (APA): Abdolahi, S. (2024). countering online sexual exploitation of children with a look at Europol and Interpol actions. *International Legal Research*, 17(63), 85-107.

1. Assistant Professor, Department of Law, Naragh Branch, Islamic Azad University, Naragh, Iran.
Email: samanabdollahi@iau.ac.ir

مقابله با استثمار جنسی آنلاین از کودکان با نگاهی به اقدامات یوروپل و اینترپل

سامان عبدالمولی^۱

چکیده

زمینه و هدف: تولید، توزیع و انجام استثمار جنسی آنلاین از کودکان در فضای مجازی یکی از مهمترین چالش‌هایی است که به عنوان یک دغدغه کلان در ذهن واضعان سیاست جنایی مبدل شده است. در واقع، با پیشرفت فناوری و دسترسی به پلتفرم‌های اضافی برای تولید و انتشار محتوای غیراخلاقی، این مشکل احتمالاً با پیشروی بدتری هم مواجه می‌شود. از همین رو، سیاست‌گذاران جنایی در اکثر جوامع بشری در تلاشند تا به مقابله با استثمار جنسی آنلاین از کودکان بپردازند.

روش: این مقاله به شیوه توصیفی - تحلیلی نگارش یافته است.

یافته‌ها و نتایج: اگرچه استثمار جنسی از کودکان پدیده جدیدی نیست، اما با ظهور اینترنت، ارتکاب آن آسان‌تر شده است. همچنین، در همه‌گیری کرونا به دلیل حضور بیشتر کودکان و بزرگسالان در اینترنت، جرائم مرتبط با استثمار جنسی آنلاین از کودکان افزایش یافت. مقابله با جرم استثمار جنسی آنلاین از کودکان در اقدامات یوروپل و اینترپل قابل مشاهده است. یوروپل تهدیدات کلیدی در زمینه استثمار جنسی از کودکان را از طریق شبکه‌های همتا به همتا و دسترسی ناشناس مانند شبکه‌های دارک وب (مثل تور) شناسایی کرده است. همچنین، مرکز جرائم سایبری یوروپل اقدامات مؤثری در مقابله با این جرم داشته است. به علاوه، عملیات‌های مشترک یوروپل در مقابله با استثمار جنسی آنلاین از کودکان مهمترین اقدامات در شناسایی و دستگیری مجرمان بوده است. اقدامات اینترپل شامل ایجاد پایگاه بین‌المللی اطلاعات استثمار جنسی از کودکان، امضاء توافقنامه بین اینترپل و یونیسف، عملیات نارسیل و عملیات مشترک اینترپل و پلیس کلمبیا علیه مجرمان جنسی کودکان می‌باشد. ایران از جمله کشورهایی است که موضوع صیانت از حقوق کودکان در آن همواره از اولویت‌های قانونگذاران بوده و اقسام سوءاستفاده‌های جنسی از اطفال، به‌ویژه به‌صورت آنلاین در بند ۹ ماده ۱۰ قانون حمایت از اطفال و نوجوانان جرم‌انگاری شده است.

کلیدواژه‌ها: یوروپل، اینترپل، جرائم جنسی، سوءاستفاده جنسی از کودکان، جرائم جنسی آنلاین.

* استناددهی (APA): عبدالمولی، سامان. (۱۴۰۳). مقابله با استثمار جنسی آنلاین از کودکان با نگاهی به اقدامات یوروپل و

اینترپل. تحقیقات حقوقی بین‌المللی، ۱۷(۶۳)، ۸۵-۱۰۷.

مقدمه

یکی از مسائل حوزه کودک آزاری آنلاین، هرزه‌نگاری و اغفال سایبری کودکان به معنای ایجاد اعتماد برای کودک و بزرگسالان اطراف کودک، برای دسترسی به او و خلوت کردن با اوست. مجرم با استفاده از فضاهای آنلاینی که کودکان در آن حضور دارند، شروع به برقراری رابطه با کودک و جلب اعتماد او و حتی اطرافیانش می‌کند و با سوءاستفاده از این اعتماد، سبب ورود آسیب جسمی و روحی به کودک می‌شود (غنی زاده بافقی و حسین زاده سرشکی، ۱۴۰۲: ۱۹۷). بی‌گمان، شناسایی و برخورد با عوامل ریشه‌ای این پدیده، از جمله اینترنت که به آسیب‌پذیری کودکان دامن می‌زند، در اولویت هستند (نجفی ابرندآبادی، خالقی و زینالی، ۱۳۸۸: ۱۱۳).

استثمار جنسی از کودکان پدیده جدیدی نیست و در واقع، نه تنها در طول تاریخ رواج داشته، بلکه در گذشته بسیار قابل قبول‌تر تلقی می‌شد. جنسیت بخشیدن به کودکان در هنر باستان نیز وجود داشته و معمولاً، در نوشته‌های یونانی و رومی و همچنین، نقاشی‌های دوران رنسانس این امر به تصویر کشیده شده است (بورک و کرون^۱، ۲۰۱۴: ۵۸۸). دهه ۱۹۷۰ شاهد انتشار چندین فیلم «کلاسیک» کودک آزاری و بیش از ۲۵۰ مجله استثمار جنسی کودکان با عناوین مختلف در سراسر ایالات متحده بود. پیش از ورود اینترنت بر زندگی انسان، امکان بهره‌کشی کودکان در قالب تصویر بسیار دشوار بود. علاوه بر هزینه بالای دستیابی به رسانه‌های سوءاستفاده جنسی از کودکان، احتمال دستگیر شدن نیز بالا بود. حتی اگر شخصی در انتقال رسانه از طریق پست موفق بود، سرعت مبادله پایین بود و مهم‌تر از آن، تماس افراد با یکدیگر دشوار بود. در نتیجه، قبل از اینترنت، بهره‌کشی جنسی از کودکان می‌توانست بیشتر به عنوان یک جنایت انفرادی با شبکه‌های بسیار پراکنده تلقی شود (کرون^۲، ۲۰۰۴: ۳). با این حال، ظهور اینترنت جرم استثمار و سوءاستفاده جنسی از کودکان را تغییر داد. در این جنایت، با این که مجرمان قادر به ارتباط با افراد همفکر در سراسر جهان بودند، مجرمان می‌توانستند ۲۴ ساعته، اغلب ناشناس و رایگان، دسترسی فوری، با محتوای با کیفیت بهتر و با خطر دستگیر شدن کمتر داشته باشند. همانطور که اینترنت در طول دهه ۱۹۹۰ و اوایل دهه ۲۰۰۰ تکامل یافت، فناوری‌هایی مانند موتورهای جستجو، اشتراک فایل‌های هم‌تا به هم‌تا، پیام‌رسان‌های فوری و پلتفرم‌های مربوط به شبکه‌های اجتماعی اینترنت را به عنوان مکانی مناسب برای استثمار جنسی کودکان تقویت کردند.

آمارها نشان می‌دهد که از زمان ایجاد سایر تیپ لاین^۳ (سیستمی است که در سال ۱۹۹۸ توسط مرکز مبارزه با آزار و اذیت کودکان^۴ راه‌اندازی شده است)، این مرکز نزدیک به ۴۳ میلیون گزارش (تا ۲۰ نوامبر ۲۰۱۸) دریافت کرده است و برنامه شناسایی کودکان قربانی بیش از ۲۶۱

1. Bourke & Craun
2. Krone
3. Cyber Tip line
4. ICMEC

میلیون تصویر را در این خصوص بررسی کرده و بیش از ۱۵۸۰۰ کودک را که مورد استثمار قرار گرفته‌اند، شناسایی نموده است (گزارش کودکان گمشده^۱، ۲۰۱۸). پیشرفت فناوری و توسعه نسل‌های جدید اینترنت سوءاستفاده جنسی از کودکان، از جمله تولید و به‌اشتراک‌گذاری مطالب سوءاستفاده جنسی از کودکان به صورت آنلاین را تسهیل نموده و این امر مقابله با آن را دشوار نموده است. به علاوه، عدم اطلاع دقیق برخی والدین از این مکانیزم که می‌تواند کودک را از اتاق وی در درون خانه امنش مورد سوءاستفاده قرار دهد، به این چالش می‌افزاید. در این راستا، اقدامات تقنینی و پلیسی به منظور پیشگیری و مقابله دارای اهمیت می‌باشد.

با این اوصاف، این پژوهش به بررسی اقدامات و استراتژی‌های یوروپل و اینترپل در مقابله با استثمار جنسی آنلاین کودکان می‌پردازد و در پی پاسخ‌گویی به این پرسش اصلی است که یوروپل و اینترپل چه اقداماتی در مقابله با استثمار جنسی آنلاین از کودکان انجام داده‌اند؟

۱. استثمار جنسی آنلاین از کودکان از تشدید تا شناسایی

با توجه به اینکه استثمار جنسی به لحاظ واژگان دارای معانی متفاوت می‌باشد، لذا بدو با مفهوم‌شناسی آن می‌پردازیم. همچنین، ضمن بررسی علت تشدید این جرم، به نقش هوش مصنوعی در شناسایی مجرمان و نیز مسئولیت ارائه‌دهندگان خدمات اینترنتی در مقابله با این جرم را نیز مورد مطالعه قرار خواهیم داد.

۱-۱. ماهیت استثمار جنسی از کودکان

بزه‌دیدگان جنسی تنها زن‌ها نیستند و ممکن است افراد مذکر خصوصاً اطفال نیز در معرض چنین جرائمی قرار گیرند. از همین رو، جرائم جنسی تنها مختص یک جنسیت خاص نیست؛ اگرچه ممکن است بیشتر در خصوص جنس مؤنث اتفاق بیافتد (عبدالهی، ۱۴۰۱: ۱۲۵). لذا، در پرتو اسناد بین‌المللی، به‌ویژه کنوانسیون بین‌المللی حقوق کودک ۱۹۸۹، اکثر نظام‌های حقوقی رویکردی حمایت‌گرانه در سیاست جنایی^۲ خود در برابر اطفال بزه‌دیده جرائم جنسی اتخاذ می‌کنند (سید اصفهانی، ۱۴۰۲: ۲۲۳). از همین رو، سوءاستفاده جنسی نسبت به اطفال و نوجوانان از بدترین اشکال کودک‌آزاری است که رشد‌نگران‌کننده کمی و کیفی و نیز پیامدهای جبران‌ناپذیر آن بر جسم و روان کودک موجب جرم‌انگاری این رفتارها و برخورد سختگیرانه و غیرارفاقی با آن در

1. Missing Kids. (2018). Child sexual abuse material

۲. امروزه، استحاله حاکمیت مطلق دولت‌ها در مفهوم امنیت جهانی شده است. شاخص‌های مشترک ناشی از زیست جهانی بر ساحت‌های مختلف اجتماعی، سیاسی، اقتصادی و فرهنگی کشورها سایه افکنده و دولتمردان را به سمت همسویی با اراده و خرد منطقه‌ای و جهانی رهنمون سازد. بر این ابنا، پارادایم بین‌المللی جامعه جهانی امن، کانون توجهات قرار گرفته و موجبات اجماع حداکثری متولیان سیاست جنایی را در قبال پدیده بزهکاری با خصایص بین‌المللی و جهانی فراهم ساخته است (دارابی، ۱۴۰۱: ۹۶).

بیشتر نظام‌های حقوقی شده است. در ایران نیز اقسام سوءاستفاده‌های جنسی از اطفال، به‌ویژه قالب نوپیدای «کودک کامی مجازی» به معنای برقراری ارتباط در فضای مجازی با هدف آزار جنسی یا ارتباط جنسی با خردسالان، در ماده ۱۰ قانون حمایت از اطفال و نوجوانان^۱ جرم‌انگاری شده است (حیدری، ۱۴۰۲: ۱).

جنبشی برای تغییر مفهوم استثمار جنسی از کودکان که معمولاً به عنوان پورنوگرافی کودکان نامیده می‌شود، در ۱۰ تا ۱۵ سال گذشته رخ داده و از آن به عنوان سوءاستفاده جنسی از کودکان یا بهره‌کشی جنسی از کودکان یاد می‌شود. این امر به دلیل آن است که محتوا عکس‌ها، فیلم‌ها، تصاویر تولیدشده (مثلاً، رایانه‌ای یا طراحی شده با دست)، صوتی یا نوشتاری به طور معمول تجاوز جنسی را به تصویر می‌کشد. علاوه بر این، اصطلاح پورنوگرافی کودکان می‌تواند به این معنا باشد که قربانی در جاتی از اختیار در تولید محتوا دارد. در نتیجه، مجریان قانون، سازمان‌های مدافع و کارشناسان اغلب از اصطلاحات بهره‌کشی جنسی از کودکان و آزار جنسی کودکان هنگام اشاره به پورنوگرافی کودکان استفاده می‌کنند، زیرا به‌درستی مفهوم عاملیت را حذف می‌کند و بر بی‌گناهی قربانی در تولید آن تأکید می‌کند.

عده‌ای از بزهداران با ظهور فضای مجازی، از جمله اینترنت، در واقع از یک سو فرصت‌ها و وسایل جدیدی برای ارتکاب اعمال مجرمانه متعارف و کلاسیک دنیای حقیقی و از سوی دیگر، گونه‌های بزهدارانه نوین مرتبط با ویژگی‌ها و ماهیت محیط مجازی پیدا کرده‌اند (نجفی ابرندآبادی، ۱۴۰۰: ۱۱). در اینترنت، امکان تبادل تصاویر پورنوگرافیک کودکان در میزان نامحدود، ارزان و امن وجود دارد. پایگاه‌های داده متراکم از هرزه‌نگاری کودک در فضای مجازی باعث ایجاد یک بازار جهانی وسیع برای پورنوگرافی است که نتیجه آن، بزه‌دیدگی شدن کودکان است (کرامتی معز، ۱۳۹۹: ۴۷).

از منظر حقوقی، واژه پورنوگرافی کودکان هنوز به شدت مورد استفاده قرار می‌گیرد؛ با این حال، معنای آن ممکن است از کشوری به کشور دیگر متفاوت باشد. از سال ۲۰۱۶، مرکز بین‌المللی کودکان گمشده و استثمارشده^۲ گزارش می‌دهد که ۸۲ کشور از ۱۹۶ کشور دارای قوانین کافی برای مبارزه با استثمار جنسی از کودکان هستند و ۳۵ کشور هیچ قانونی ندارند. همچنین، از ۷۹ کشور باقیمانده، ۶۰ کشور «پورنوگرافی کودکان» را تعریف نمی‌کنند. همچنین، در بسیاری از کشورهایی که تعریفی از آن وجود دارد، تصویرهای شنیداری و نوشتاری را مستثنای می‌کنند (وست لیک^۳، ۲۰۱۸: ۲۵۷).

۱. بند ۹ ماده ۱۰ قانون حمایت از اطفال و نوجوانان: برقراری ارتباط با طفل و نوجوان در فضای مجازی به منظور هرگونه آزار جنسی یا ارتباط جنسی نامشروع به یکی از مجازات‌های درجه شش قانون مجازات اسلامی.

2. International Center for Missing and Exploited Children (ICMEC)
3. Westlake

اگرچه در حال حاضر هیچ قانون بین‌المللی مستقلی در مورد بهره‌کشی جنسی از کودکان وجود ندارد، مجمع عمومی سازمان ملل متحد در سال ۲۰۰۰ پروتکل اختیاری کنوانسیون حقوق کودک را تصویب کرد. این پروتکل مستلزم آن بود که دولت‌ها فروش کودکان، روسپیگری کودکان و پورنوگرافی کودکان را ممنوع کنند. بر اساس پروتکل (سازمان ملل متحد ۲۰۰۲)، پورنوگرافی کودکان به عنوان «هرگونه بازنمایی، به هر وسیله‌ای، از کودکی که درگیر فعالیت‌های جنسی واقعی یا شبیه‌سازی شده یا هر گونه نمایش بخش‌های جنسی کودک برای اهداف صرفاً جنسی است»، تعریف می‌شود.^۱ در ایالات متحده، پورنوگرافی کودکان طبق قانون فدرال^۲ به عنوان هر محتوای بصری، از جمله هر عکس، فیلم، ویدئو یا تصویر تولیدشده توسط رایانه، اعم از اینکه به صورت الکترونیکی ساخته یا تولید شده باشد یا توسط سایر ابزارهای رفتار صریح جنسی، توصیف می‌شود. تحت قانون فوق، استعمار جنسی کودکان^۳ عبارت است از رابطه صریح جنسی واقعی یا شبیه‌سازی شده که به تنهایی یا با شخص دیگری یا غیر انسان صورت بگیرد.

در این میان، واژه دیگری نیز وجود دارد که نیازمند توصیف است و آن «پورنوگرافی شبیه‌سازی شده کودکان» است. پورنوگرافی شبیه‌سازی شده کودکان، یعنی هرزه‌نگاری کودکان که شامل یک کودک واقعی نمی‌شود. به عبارت دیگر، استفاده از تصاویر تخیلی که هیچ انسانی را در بر نمی‌گیرد، خواه آن فرد بالای سن قانونی باشد و یا زیر سن قانونی و یا حتی یک شخص خیالی باشد (داناها،^۴ ۲۰۱۸: ۳). این امر بیانگر آن است که قوانین موجود اعم داخلی و بین‌المللی پورنوگرافی کودکان به صورت واقعی را پوشش می‌دهد که همان استعمار جنسی کودکان است؛ با این حال، کنگره آمریکا قانون پیشگیری از هرزه‌نگاری کودکان^۵ را در سال ۱۹۹۶ تصویب کرد که قوانین موجود را برای مبارزه با استفاده از فناوری رایانه برای تولید هرزه‌نگاری حاوی تصاویری که به نظر می‌رسد کودکان هستند، گسترش می‌دهد؛ همچنین، این تغییر را در طرح نظارتی جنایی نشان داد و تمرکز مجریان قانون را به سمت غیرقانونی بودن هر «تصویر بصری» که یک خردسال درگیر رفتار صریح جنسی است، یا به نظر می‌رسد، تغییر داد.

در کانادا، پورنوگرافی کودکان به شرح زیر جرم‌انگاری گردیده است: «تصویر، فیلم، ویدئو یا سایر نمایش‌های بصری، اعم از اینکه توسط وسایل الکترونیکی ساخته شده یا نشده باشد و فردی را نشان دهد که زیر هجده سال سن دارد یا نشان داده می‌شود که صراحتاً، درگیر فعالیت جنسی است.»^۶ البته، در یک پرونده جنجالی این امر به چالش کشیده شد و آن پرونده‌ای^۷ که بر اساس

1. United Nations. (2002). Optional protocol to the convention on the rights of the child on the sale of children, child prostitution and child pornography

2. Under federal law 18 U.S.C. §2256 (8)

3. Sexually explicit

4. Danaher

5. Child Pornography Prevention Act (CPPA)

6. Under Section 163.1 of the Canadian Criminal Code (R.S.C. 1985, c. C-46)

7. R. v Sharpe, 2001 S.C.C. 2

آن ادعا شد که عدم به تصویر کشیدن پورنوگرافی کودکان ممانعت از حق افراد در انجام فعالیت‌های هنری است و این امر ناقض بند ۲ (ب) منشور حقوق و آزادی‌های کانادا است. این ادعا در حقیقت مرز میان شایستگی هنری و آسیب احتمالی به کودکان را به چالش کشید^۱ (وست لیک^۲، ۲۰۱۹: ۵). شناخت مفهوم استعمار جنسی کودکان کمک می‌نماید تا برای وضع قانون بتوان ضمن ارائه تعریف درست از این جرم، مصادیق آن را نیز توصیف نمود. با این حال، با توجه به اینکه استعمار جنسی آنلاین از کودکان همواره تحت تأثیر پیشرفت فناوری قرار دارد، لذا لازم است تا در جرم‌انگاری این جرم آخرین دستاوردهای فناوری را در نظر بگیرند؛ زیرا مجرمان تحت تکنولوژی‌های نوین همواره تلاش در پنهان نمودن هویت خود دارند.

۱-۲. تشدید استعمار جنسی آنلاین کودکان در همه‌گیری کوید ۱۹

در ۱۱ مارس ۲۰۲۰، سازمان بهداشت جهانی بیماری تنفسی بسیار عفونی را که اکنون با نام کووید-۱۹ شناخته می‌شود، به عنوان یک بیماری همه‌گیر اعلام کرد و دولت‌های سراسر جهان را وادار کرد تا دستورالعمل‌هایی برای کاهش سرعت گسترش این بیماری صادر کنند. الگوهای مطالعه، کار، اجتماعی شدن و اوقات فراغت برای غلبه بر اختلالات ناشی از بیماری همه‌گیر به صورت آنلاین تغییر کردند.^۴ در واقع، افزایش حضور آنلاین کودکان برای مطالعه و اجتماعی شدن و همچنین، جمعیت زیادی از بزرگسالان که از خانه کار می‌کردند، منجر به پیش‌بینی‌هایی شد که احتمال زیادی وجود دارد که تعداد موارد سوءاستفاده جنسی از کودکان آنلاین افزایش یابد (سال تر و وانگ^۵، ۲۰۲۱: ۵). در حقیقت، همه‌گیری کوید ۱۹ چالشی بی‌سابقه برای اقدامات ملی و بین‌المللی در حمایت از کودکان بود. با بسته شدن مدارس و محل‌های کار در سراسر جهان، این بیماری همه‌گیر باعث شد تعداد زیادی از کودکان و بزرگسالان آنلاین شوند و انجام این کار باعث افزایش فوق‌العاده در گزارش‌های استعمار جنسی آنلاین از کودکان شد. با بسته شدن مدارس و سایر خدمات، ارتباط کودکان با خبرنگاران اجباری (مانند معلمان) و حمایت‌های ضروری در خارج از خانه کاهش یافت که این امر به تشدید خطر افزود.

۱. موارد مشابه در کانادا و استرالیا نیز مشاهده شده است. در آگوست ۲۰۰۷، مردی به دلیل تلاش برای ساخت ۸ دی‌وی‌دی انیمیشن ژاپنی که کودکان زیر ۱۴ سال را در حال خشونت جنسی نشان می‌داد، جریمه شد. (بنگرید:

Australian Customs Service: Man fined \$9,000 for smuggling child pornography: <https://www.homeaffairs.gov.au/>
در دسامبر ۲۰۰۸، آلن جان مک ایوان به دلیل نمایش پورنوگرافی از سیمپسون‌ها بارت و لیزا جریمه شد (McEwen v. Simmons & Anor, 2008).

2. Westlake

۳. بحران کوید ۱۹ منجر به ایجاد موج بزرگی از توزیع مواد لازم برای سوءاستفاده جنسی از کودکان (توزیع مواد سوءاستفاده سوءاستفاده جنسی کودکان) شده که پیش از همه‌گیری نیز در سطح بالایی بود. آسیب‌های ناشی از قربانی شدن در این جنایت بسیار شدید است و هر زمان که تصویر یا فیلمی به اشتراک گذاشته می‌شود، فرآیند قربانی کردن و قربانی شدن تکرار می‌شود (شهبازی، ۱۴۰۰: ۱۵۱).

4. We Protect (2020) Impact of covid-19 on online child sexual exploitation. We Protect Global Alliance <https://www.weprotect.org/library/impact-of-covid-19-on-child-sexual-exploitation-online>

5. Salter & Wong

در حالی که سازمان‌های حمایت از کودکان اغلب قادر به انجام بازدیدها و ارزیابی‌های معمول خود از خانه نبودند، تحقیقات پلیس و تعقیب قضایی مرتبط با استثمار جنسی آنلاین از کودکان نیز تحت تأثیر قرار گرفت؛ زیرا اقدامات کنترل عفونت، پلیس را از اجرای احکام و جمع‌آوری شواهد ممنوع یا محدود کرد و برخی از دادگاه‌ها برای چندین ماه تعطیل شدند (استاین، اومتا، شتی، کاتز، پوپیتو، براترتون^۱، ۲۰۲۱: ۵).

یکی از ملزومات سیاست فاصله‌گذاری اجتماعی، لزوم حضور ۱/۳ کارکنان در ادارات، سازمان و نهادهای مختلف از جمله اداره پلیس است. کاهش نیروی پلیس در اداره به دلیل اجرای سیاست حضور ۱/۳ نیرو در محیط کار می‌تواند باعث کاهش عملکرد پلیس‌های حاضر در محل اداره جهت ثبت گزارش جرائم باشد که نتیجه این امر، ثبت کاهش جرائم مختلف از جمله کودک‌آزاری در آمار و داده‌های رسمی کشور است (صفاری، صابری و تبریزی، ۱۴۰۱: ۵۶).

سیترون و ویستس^۲ (۲۰۱۷)، در مطالعاتی مرتبط، بر نقش ایدئولوژی‌های بازار آزاد در سیاست‌گذاری و تصمیمات قضایی تأکید کردند که به خدمات آنلاین بسیار ناامن اجازه داده است علی‌رغم خطرات جدی پیرامون محتوای مربوط به استثمار جنسی آنلاین از کودکان، به عملکرد خود ادامه دهند (کین، کرامر و فرانس^۳، ۲۰۲۰: ۱۱۷۷). همچنین، آنها عکس‌العمل دولت‌ها به محتوای آنلاین مضر مانند استثمار جنسی آنلاین از کودکان را در چارچوب سیاست نظارتی نتولیرالیزم قرار دادند که در آن، بخش خصوصی این اختیار را دارد که خودگردانی را برای به حداکثر رساندن سود اعمال کند؛ در حالی که مسائل مربوط به ایمنی آنلاین به تک‌تک شهروندان واگذار می‌شود.

در حالی که کاربری آزاد سایبری در لفاظی قانون‌گذاران و نمایندگان بخش فناوری به طور برجسته‌ای نمایان می‌شود، مجرمان استثمارگر جنسی آنلاین از کودکان نیز به طور معمول از آن استفاده می‌کنند؛ زیرا آنها اقدامات خود را بر این مبنای منطقی نشان می‌دهند (سال‌تر و ریچاردسون^۴، ۲۰۲۱: ۳۸۸). لذا، ضرورت دارد تا نگاه آزادی سایبری تعدیل گردد و فعالیت سایبری تحت مقررات اجرایی گردد. اگرچه برای بخش خصوصی آزادی و اختیار انتخاب به کاربر است که منفعت به همراه دارد، اما چنین ترتیباتی به وضوح با حمایت از کودکان از استثمار جنسی آنلاین مخالف است و آزادی‌خواهی سایبری باید به عنوان تهدیدی برای ایمنی کودکان شناخته شود.

1. Stein., Ometa, Shetty, Katz, Popitui & Brotherton
2. Citron & Wittes
3. Keen, Kramer & France
4. Salter & Richardson

۱-۳. شناسایی مجرمان استثمار جنسی آنلاین کودکان از طریق هوش مصنوعی

در انجام تحقیقات درباره استثمار جنسی از کودکان، سه هدف اصلی وجود دارد: اولین هدف، نجات کودکان مورد آزار و اذیت است. دوم، دستگیری آن دسته از افراد آزاردهنده است. سوم این است که دیگران را از درگیر شدن در این قسم فعالیت‌ها بازدارند.

به طور کلی، دو راه برای بررسی استثمار جنسی آنلاین از کودکان وجود دارد. اولی از طریق تحقیقات مورد تأیید دولتها یا سازمان‌های مردم‌نهاد است و دوم، از طریق عملیات‌های هوشیاری خودخواسته انجام‌شده توسط شهروندانی است که معتقدند به مجریان قانون کمک می‌کنند و مجرمانی را معرفی می‌کنند که در استثمار جنسی کودکان شرکت می‌کنند. در حالی که تلاش‌های هوشیارانه و تحریم‌شده توسط ملت غالب است، از ارائه‌دهندگان خدمات اینترنتی خواسته شده است تا در بررسی این موارد کمک کنند (لانگستون^۱، ۲۰۱۸: ۲).

از آن جایی که طرح قضاوت با هوش مصنوعی در کمیسیون قضایی و حقوقی مجلس در حال بررسی است و تهیه‌کنندگان آن انتظار دارند که با تصویب آن، تحولی در آینده قضایی ایجاد و از اطلاع دادرسی کاسته شود، با توجه به کارنامه هوش مصنوعی و جنبه‌های مثبت و منفی آن برای نظام عدالت کیفری، ضروری است که به کارکردهای دیگر آن در قلمرو علوم جنایی اندیشید (ابراهیمی، ۱۴۰۱: ۵۲-۵۱).

در سال ۲۰۱۵، با استفاده از هوش مصنوعی، شخصیتی معرفی شد که از آواتار کودکان برای درگیر شدن همزمان با چندین مجرم استفاده می‌کند. این آواتارها پس از ورود به اتاق گفتگو و تماس با آنها، تلاش‌هایی را برای وادار کردن شکارچیان به (الف) اعتراف کردن آنها به مکالمه با کودک، (ب) درخواست برای دیدن کودک بدون لباس و (ج) پیشنهاد پرداخت پول به کودک برای ارتباط جنسی با آنها انجام می‌دهند. هنگامی که این سه معیار برآورده شد، ربات شروع به جمع‌آوری داده‌ها می‌کند تا شکارچی اطلاعات شخصی خود مانند آدرس‌های ایمیل و حساب‌های رسانه‌های اجتماعی را به اشتراک بگذارد (پرادین^۲، ۲۰۱۷: ۴). در این حال، پیامی برای فرد ارسال می‌شود حاوی اینکه اطلاعات هویتی او و مکان او فاش شده و این اطلاعات وجود دارد که او در حال مشارکت در فعالیت مجرمانه است. این یک عمل پیشگیرانه بدون دخالت پلیس برای مقابله با مجرمان احتمالی است. با توجه به حجم قابل توجهی از استثمار جنسی آنلاین کودکان در اینترنت، قابل درک است که چرا عدالت هوشیارانه به یک تاکتیک محبوب تبدیل شده است. با این حال، سؤالاتی در مورد اینکه این گروه‌ها واقعاً چقدر کمک می‌کنند، مطرح شده است؛ زیرا اقدام این افراد می‌تواند معکوس باشد، زیرا ممکن است با راندن متخلفان به زیرزمین یا به مکان‌های جدید، عملیات پلیس را به خطر بیندازند. علاوه بر این، یادگیری نحوه

1. Langston
2. Perraudin

شناسایی آنها ممکن است به سوءاستفاده کنندگان کمک کند تا تکنیک‌های مؤثرتری برای پنهان کردن هویت خود ایجاد کنند و عملیات پلیس را دشوارتر کنند. با این حال، اعلام هوش مصنوعی توسط گوگل، آغاز موج جدیدی در نحوه شناسایی مجرمان استعمار جنسی آنلاین از کودکان است که شامل استفاده از تشخیص صدا و چهره (بیومتریک) در جستجوهای خودکار می‌باشد. تشخیص بیومتریک شامل تجزیه و تحلیل منحصر به فرد ویژگی‌های بیولوژیکی برای شناسایی افراد خاص است. البته، صدا و تشخیص چهره بدون چالش نیست و برای سیستم بیومتریک مبتنی بر صدا، تشخیص بلندگو از داده‌های صوتی تخریب شده می‌تواند یک مانع بزرگ محسوب شود. هنگامی که این موارد به شیوه‌ای جدید ترکیب شوند، می‌توانند عملکرد تشخیص گوینده را در سناریوهای چالش برانگیز افزایش دهند. همچنین، برای سیستم بیومتریک مبتنی بر چهره، داده‌های با کیفیت پایین نیز می‌تواند یک مشکل باشد.

در سپتامبر سال ۲۰۲۱، تلاش‌های نوینی در مقابله با استعمار و سوءاستفاده جنسی آنلاین از کودکان انجام پذیرفت. یکی از سازمان‌هایی که در این امر اقدام نمود، دانشگاه فناوری دUBLIN است که پروژه ان-لایت را اجرا می‌کند و این برنامه‌ای نوآورانه برای کشف الگوهای استعمار جنسی آنلاین از کودکان از طریق تجزیه و تحلیل خط تلفنی پرونده‌ها از نوامبر ۲۰۲۱ تا مه ۲۰۲۳ است. از طریق این پروژه، دانشگاه فناوری دUBLIN ابزاری قابل استقرار ایجاد خواهد کرد که الگوهای بزرگسالان مرتکب سوءاستفاده جنسی از کودکان آنلاین و کودکانی که تحت تأثیر چنین خشونت‌هایی قرار می‌گیرند را نشان می‌دهد. با استفاده از یادگیری ماشینی هوش مصنوعی پیشرفته برای متن، این مطالعه درک جهانی از روند رفتار مرتکب (رفتار، تماس، محتوا) از جمله آراستگی و از بین بردن استراتژی‌ها و تاکتیک‌های مورد استفاده برای فریب دادن و وادار کردن کودکان به اعمال استعمار جنسی را ارتقا می‌دهد.^۱

۱-۴. نقش ارائه‌دهندگان خدمات اینترنتی^۲ در مقابله با استعمار جنسی آنلاین از کودکان

در حالی که دولت‌ها و سازمان‌های نظارتی تحقیقاتی را در مورد سوءاستفاده کنندگان جنسی از کودکان انجام می‌دهند، ارائه‌دهندگان خدمات اینترنتی بیشتر در حاشیه نشسته‌اند. ارائه‌دهندگان خدمات اینترنتی با ارائه یک سرویس (تقریباً) ضروری و همچنین، به عنوان نهادی غیردولتی، نقش منحصر به فردی را در جامعه به منظور مقابله و پیشگیری در برابر استعمار جنسی از کودکان برعهده

1. <https://www.end-violence.org/articles/combating-online-child-sexual-violence-help-ai>
2. Internet Service Providers (ISPs)

دارند. واقعیت آن است که ارائه‌دهندگان خدمات اینترنتی به عنوان میزبان و نگهبان محیط اینترنت، از قدرت قابل توجهی در نظم‌بخشی و سالم نگه داشتن فضای اینترنت برخوردارند.^۱ بررسی قوانین جهانی در سال ۲۰۱۶ توسط مرکز مبارزه با آزارواذیت کودکان نشان داد که تنها ۱۸ کشور از ۱۹۶ کشور دارای قوانینی هستند که به طور خاص، از ارائه‌دهندگان خدمات اینترنتی می‌خواهد: (الف) موارد استعمار آنلاین از کودکان را به مجریان قانون گزارش دهند. (ب) از تولید یا توزیع فیلم‌هایی با محتوای استعمار آنلاین از کودکان خودداری کنند و (ج) وبسایت‌هایی که برای فریب خردسالان برای مشاهده مطالب غیراخلاقی طراحی شده‌اند را مسدود نمایند (ونگ، ۲۰۱۷: ۲۷۲)؛ بدین ترتیب که در گزارش حادثه، آن‌ها باید آدرس ایمیل و یا آدرس پروتکل اینترنت کاربر، تاریخچه مکاتبه‌ها و منطقه جغرافیایی متهمان را اعلام نمایند. با این حال، همچنان اثربخشی و مسئولیت ارائه‌دهندگان خدمات اینترنتی در مبارزه با تولید و انتشار مطالب با محتوای استعمار جنسی از کودکان نامشخص است. نکته قابل توجه این است که مدت‌هاست که درخواست‌هایی از ارائه‌دهندگان خدمات اینترنتی برای کمک به جلوگیری از فعالیت‌های مجرمانه، خصوصاً در ارتباط با کودکان، وجود دارد. با این حال، استدلال‌هایی مبنی بر غیرممکن بودن این امر ارائه شده است، زیرا با توجه به مقدار داده‌ای که آنها پردازش می‌کنند، نیاز به نظارت گسترده توسط ارائه‌دهندگان خدمات اینترنتی وجود دارد که این امر نه تنها از نظر مالی بسیار هزینه‌بر است، بلکه نقض حریم خصوصی افراد نیز محسوب می‌شود و این امر نقض مقررات مربوطه به حساب می‌آید که امری غیرقانونی در فعالیت ارائه‌دهندگان خدمات اینترنتی است و می‌تواند موجبات طرح دعوی علیه آنها را فراهم آورد. علاوه بر این، برخی سرویس‌های میزبانی که مایل به نادیده گرفتن فعالیت‌های مجرمانه هستند، مانند خدمات ثبت وبسایت که هویت مالکیت وبسایت را پنهان می‌کنند یا سرویس‌های شبکه خصوصی مجازی که اطلاعات استفاده‌کنندگان از خدمات آنها را ثبت نمی‌کنند، در ردیف ارائه‌دهندگان خدمات اینترنتی وارد بازاری شده‌اند که از نظارت بر فعالیت کاربر خودداری می‌کنند. بنابراین، در خصوص ارائه‌دهندگان خدمات اینترنتی استدلال می‌شود که هرگونه تلاشی از جانب آنها در مبارزه با تولید و توزیع محتوای مجرمانه با موضوع استعمار جنسی از کودکان حداقل تأثیر را دارا می‌باشد.

در زمینه مقابله با استعمار جنسی آنلاین از کودکان، ما نیازمند توسعه ابزارهایی برای تشخیص فعالیت‌های مجرمانه در این زمینه هستیم و به علاوه، در این مسیر چالش‌های بسیاری نیز وجود

۱. علت پرداختن به نقش ارائه‌دهندگان خدمات اینترنتی این است که هر فردی برای پخش آنلاین تصاویر و فیلم‌های مربوط به استعمار جنسی کودکان نیاز به فضایی برای نمایش دارد. لذا، ممکن است فیلمی به طور مثال، در خاورمیانه تهیه شده یا قصد نمایش آن باشد و از طریق یک وبسایت در اروپا نمایش داده شود. با توجه به نقش پررنگ اینترنت یا یورپل در این زمینه، ضرورت دارد تا نقش ارائه‌دهندگان خدمات اینترنتی در مقابله و پیشگیری از این جرم بررسی گردد.

2. Wang

دارد. بررسی استثمار جنسی آنلاین از کودکان به دلیل عدم همکاری بین نهادهای دولتی، منابع و نیروی انسانی دشوار است. همچنین، محققان در این زمینه در معرض خطر افزایش فرسودگی شغلی و آسیب روانی هستند. محققین همچنین از میزان بالاتری از اختلال استرس تروماتیک ثانویه، خستگی عاطفی، افکار مزاحم و مشکلات روحی ناشی از تعقیب موارد استثمار کودکان رنج می‌برند (کراون، بورک و کولسون^۱، ۲۰۱۵: ۳۹۶). برای رسیدگی به برخی از چالش‌هایی که محققین با آن روبرو هستند، لازم است تا آژانس‌های غیردولتی، مانند سازمان‌های غیرانتفاعی، شرکت‌های فناوری، و دانشگاهیان به همراه مجریان قانون برای توسعه ابزارها و تکنیک‌هایی برای شناسایی موارد استثمار جنسی آنلاین از کودکان همکاری نمایند. هدف این مشارکت‌ها، کاهش میزان تماس محققین با موارد گرافیکی و برعکس، افزایش کارایی تشخیص خودکار موارد جرم می‌باشد.^۲

۲. اقدامات یورپل در مقابله با استثمار جنسی آنلاین از کودکان

استثمار جنسی آنلاین از کودکان پدیده‌ای است که دائماً در حال تحول است و با پیشرفت‌های فناوری شکل تازه‌ای می‌گیرد. اتصال تلفن همراه، پوشش اینترنتی روبه‌رشد در کشورهای در حال توسعه و توسعه راه‌حلی‌هایی که درجه بالایی از ناشناس ماندن را برای بیننده فراهم می‌کند، روند پخش مستقیم تجاری سوءاستفاده جنسی از کودکان را افزایش می‌دهد. با توجه به اینکه این امر مرز جغرافیایی خاصی ندارد، در اروپا مقابله با آن مورد توجه قرار گرفته است. از آنجایی که یورپل در اروپا به اولویت‌ها و تهدیدات مرتبط با اتحادیه اروپا می‌پردازد، لذا دستورالعمل‌های این اتحادیه زمینه‌ساز فعالیت‌های یورپل می‌باشد که بدو، به بررسی دستورالعمل در این زمینه می‌پردازیم.

۲-۱. دستورالعمل‌های اتحادیه اروپا در این زمینه

همانگونه که اشاره شد، استثمار جنسی از کودکان به سوءاستفاده جنسی از یک فرد زیر ۱۸ سال و همچنین، تولید تصاویری از این سوءاستفاده و به اشتراک گذاری آن تصاویر به صورت آنلاین اشاره دارد. پیرامون این مهم در سال ۲۰۱۱، اتحادیه اروپا دستورالعملی را برای مبارزه با سوءاستفاده جنسی و استثمار جنسی از کودکان و پورنوگرافی کودکان تصویب کرد.^۳ این

1. Craun, Bourke & Coulson

۲. در سال ۲۰۱۸، گوگل در اروپا از معرفی هوش مصنوعی (شبکه عصبی عمیق) به نرم‌افزار پردازش تصویر خود برای کمک به بازبینی کنندگانی که محتوایی را به احتمال زیاد با محتوای استثمار جنسی آنلاین از کودکان اولویت می‌دهند، معرفی کرد. با توجه به توزیع بسیار زیاد استثمار جنسی آنلاین از کودکان به صورت آنلاین، مهم است که ابزارهایی به توسعه ادامه دهند که اتوماسیون تشخیص و توانایی یافتن محتوای جدید را افزایش دهند. بنگرید:

Global Threat Assessment, 2023, www.weprotect.org

3. European Union adopted the Directive 2011/93/EU

دستورالعمل در حقیقت، به‌روزرسانی تصمیم شورای اروپا بود که در مبارزه با استثمار جنسی از کودکان به دلیل الزام صریح اثبات رفتار جنسی و نیاز به ارائه کل تصمیم در قوانین یک کشور برای استفاده از آن ناموفق بود.^۱

طبق دستورالعمل جدید، در بند ج ماده ۲، در خصوص هرزه‌نگاری کودکان آمده است: «هر موضوعی که به صورت بصری کودکی را درگیر رفتار واقعی یا شبیه‌سازی شده جنسی صریح نماید، استثمار جنسی کودکان صورت گرفته است.» این امر در واقع شامل رابطه جنسی واقعی یا شبیه‌سازی شده می‌باشد.

این دستورالعمل همچنین، به «اجراهای پورنوگرافیک» اشاره می‌کند که شامل اجرای زنده، مبتنی بر تماشاگر و پخش آنلاین (از طریق دوربین) می‌شود. دستورالعمل دیگر^۲ علیرغم ارائه تعاریف واضح‌تر و حمایت‌های قوی‌تر برای قربانیان نسبت به سلف خود، ورود تصادفی به یک وبسایت، بدون اطلاع از اینکه وبسایت مطالب استثمار جنسی از کودکان را نمایش می‌دهد، ممنوع می‌کند. با این حال، دستورالعمل به وبسایت‌های مربوط به استثمار جنسی کودکان (در ماده ۲۵) اشاره می‌کند و به اعضا توصیه می‌کند که این موارد را فوراً حذف کنند.

یورپل تهدیدات کلیدی در زمینه استثمار جنسی از کودکان را از طریق شبکه‌های هم‌تا به هم‌تا^۳ و دسترسی ناشناس مانند شبکه‌های دارک‌وب^۴ (مثل تور^۵) شناسایی کرده است. این محیط‌های رایانه‌ای، پلتفرم اصلی برای دسترسی به موارد کودک‌آزاری و ابزار اصلی برای توزیع غیرتجاری هستند. این فضاها همیشه برای مجرمان جذاب هستند و استفاده از آنها به مراتب با شرایط ساده‌تری همراه است. سطح بیشتر ناشناس‌بودن و امکانات شبکه‌ای قوی ارائه شده توسط اینترنت پنهانی که تحت اصطلاح «وب سطحی»^۶ وجود دارد، به نظر می‌رسد مجرمان را در توهین و بحث در مورد علایق جنسی خود راحت‌تر می‌کند.

پخش زنده آزار جنسی کودکان با تسهیل فناوری جدید، یک گرایش مربوط به سوءاستفاده از کودکان خارج از صلاحیت قضایی یک کشور است. تا حدی کمتر، شواهدی نیز وجود دارد که نشان می‌دهد اشکال بهره‌کشی جنسی تجاری از کودکان مانند پخش مستقیم آزارواذیت بر اساس تقاضا نیز به افزایش میزان استثمار جنسی آنلاین از کودکان کمک می‌کند. کودک‌آزاری از راه دور آشکارترین ارتباط را با توزیع تجاری استثمار جنسی آنلاین از کودکان دارد. از آنجایی که استثمار جنسی آنلاین از کودکان جدید و یا دیده‌نشده، موضوع ارزشمندی در جامعه متخلف است، سوءاستفاده از راه دور نه تنها راهی برای به دست آوردن لذت بیشتر است، بلکه برای تولید

1. Council Framework Decision 2004/86/JHA
2. 2011/93/EU
3. Peer-to-peer (P2P) networks
4. Darknet networks
5. Tor
6. Surface Web

همزمان مطالب با «ارزش» بالاتر نیز کمک می‌کند. تعداد فزاینده کودکان و نوجوانانی که صاحب گوشی‌های هوشمند هستند، با تولید مواد ناشایست خودتولید شده همراه شده است. چنین مطالبی که در ابتدا بدون سوءنیت به اشتراک گذاشته می‌شود، اغلب به سوءاستفاده از قربانی، به‌ویژه از طریق اخاذی، ختم می‌شود.^۱

۲-۲. مرکز جرائم سایبری یوروپل^۲

مرکز جرائم سایبری یوروپل از زمان تأسیس خود در سال ۲۰۱۳، سهم قابل توجهی در مبارزه با جرائم سایبری داشته است و در بسیاری از عملیات‌های برجسته و صدها استقرار پشتیبانی عملیاتی شرکت داشته است. در سطح عملیات، مرکز جرائم سایبری یوروپل بر انواع جرائم سایبری زیر تمرکز دارد: (الف) جرائم وابسته به سایبری، (ب) بهره‌کشی جنسی از کودکان و (ج) جرائم مرتبط با کلاهبرداری و پشتیبانی ارائه‌شده به مقابله با جرم و جنایت در دارکوب و پلتفرم‌های جایگزین نیز گسترش می‌یابد.^۳

مرکز جرائم سایبری یوروپل از مقامات ذیصلاح در کشورهای عضو در پیشگیری و کشف همه اشکال جرم و جنایت مرتبط با بهره‌کشی جنسی از کودکان حمایت می‌کند. در مبارزه با توزیع موارد کودک‌آزاری از طریق انواع محیط‌های آنلاین، کمک و تخصص ارائه می‌کند و با انواع رفتارهای آنلاین مجرمانه علیه کودکان، مانند مطالب ناشایست خودساخته، اخاذی جنسی و پخش زنده در وب مقابله می‌کند. مبارزه با توزیع موارد کودک‌آزاری شامل جلوگیری و رهگیری آن و جلوگیری از اشتراک‌گذاری آن از طریق شبکه‌های همتا به همتا و همچنین، از طریق پلتفرم‌های تجاری است.

در این راستا، مرکز جرائم سایبری یوروپل در ائتلاف مالی اروپایی علیه بهره‌کشی جنسی تجاری از کودکان آنلاین، در شبکه‌ای که توسط کمیسیون اروپا متشکل از مجریان قانون، سازمان‌های غیردولتی و ذینفعان بخش دولتی و خصوصی تأمین مالی می‌شود، مشارکت دارد.

مرکز جرائم سایبری یوروپل همچنین در گروه وظیفه جهانی مجازی^۴ مشارکت دارد که شامل همکاری سازمان‌های مجریان قانون در سراسر دنیا است که برای مبارزه با سوءاستفاده جنسی از کودکان آنلاین در سراسر جهان دور هم جمع شده‌اند. برای این منظور، دکمه‌ای روی وب طراحی شده است بنام دکمه گزارش سوءاستفاده که دکمه گزارش سوءاستفاده در وب‌سایت وی‌جی‌تی روشی مؤثر برای گزارش رفتار مشکوک آنلاین علیه کودکان می‌باشد.

1. <https://www.europol.europa.eu/crime-areas/child-sexual-exploitation>

2. Europol's European Cybercrime Centre (EC^۲)

3. <https://www.europol.europa.eu/about-europol/european-cybercrime-centre-ec۲>

4. Virtual Global Taskforce (VGT)

همچنین، با توجه به اینکه همکاری در سطح بین‌المللی در شناسایی قربانیان سوءاستفاده و بهره‌کشی جنسی از کودکان بسیار مؤثر است، لذا در سال ۲۰۱۵، یورپل میزبان یک گروه ویژه شناسایی قربانی بود که منجر به آپلود ۲۴۰ مجموعه جدید از مطالب در پایگاه داده تصاویر سوءاستفاده جنسی از کودکان اینترپل و گسترش ۱۰۰ مجموعه موجود شد.^۱

۲-۳. عملیات مشترک یورپل در مقابله با استعمار جنسی آنلاین از کودکان

عملیات‌های مشترک یورپل در مقابله با استعمار جنسی آنلاین از کودکان مهمترین اقدامات در شناسایی و دستگیری مجرمان بوده است؛ به‌طور مثال، یک عملیات مشترک بزرگ علیه بهره‌کشی جنسی از کودکان در منطقه بالکان منجر به شناسایی ۳۹ کودک آزاری مظنون و محافظت از ۲ نفر از قربانیان آنها در ۸ کشور شده است. این عملیات^۲ در سال ۲۰۲۳ توسط پلیس ملی اسلوانی رهبری و توسط یورپل در چارچوب پلتفرم چندرشته‌ای اروپا علیه تهدیدات جنایی (ایمپکت)^۳ هماهنگ شد. هدف از این عملیات، شناسایی و دستگیری افرادی بود که از فروم‌های آنلاین و برنامه‌های پیام‌رسانی برای اشتراک‌گذاری و توزیع مطالب مرتبط با سوءاستفاده جنسی از کودکان استفاده می‌کردند. در این عملیات، پس از انجام تحقیقات در مورد اشتراک‌گذاری تصاویر و ویدئوهایی که آزار جنسی کودکان را به تصویر می‌کشد، پلیس ۴۱ حمله را در سراسر کشورهای شرکت‌کننده^۴ انجام داد و در نتیجه، مظنونین دستگیر شدند. در جریان این اقدامات، بیش از ۲۰۰ کالای حاوی تصاویر یا فیلم‌های آزار جنسی کودکان از جمله رایانه، تلفن همراه، سرور رایانه و کارت حافظه کشف و ضبط شد. در این راستا، یورپل تبادل اطلاعات بین همه کشورهای درگیر را تسهیل کرد و با بررسی مقاطع داده‌های ضبط‌شده و ارائه بسته‌های اطلاعاتی برای ادامه کار تحقیقاتی در این منطقه و فراتر از آن، باعث بهبود بیشتر تصویر عملیاتی در منطقه شد.

در چارچوب ایمپکت، اسلوانی، کرواسی، مجارستان و مرکز جرائم سایبری یورپل برای ایجاد یک شبکه متخصص در بالکان غربی با هدف تقویت همکاری فرامرزی در مبارزه با سوءاستفاده جنسی از کودکان، با هم متحد شده‌اند. در این خصوص، کمپین پیشگیری «بگو نه!» یورپل در دسترس همه کشورهای منطقه بالکان غربی به زبان ملی خود قرار گرفته است. این کمپین شامل یک ویدیوی طولانی ۱۰ دقیقه‌ای است که دو نوجوان، یک پسر و یک دختر را به تصویر می‌کشد که به ترتیب، توسط یک سازمان جنایتکار برای منافع مالی و توسط یک مجرم

1. <https://www.europol.europa.eu/media-press/newsroom/news/europol-victim-identification-taskforce-leads-to-rescue-of-three-sexually-abused-children>

2. Operation MOZAIK 2023

3. European Multidisciplinary Platform Against Criminal Threats (EMPACT)

4. کشورهای بالکان غربی - بوسنی و هرزگوین، مقدونیه شمالی، مونته‌نگرو و صربستان - اسلوانی، کرواسی و مجارستان یک

سری اقدامات اجرایی را بین ۶ تا ۱۷ نوامبر انجام دادند. بنگرید:

<https://www.europol.europa.eu/media-press/newsroom/news/39-suspects-identified-in-major-online-child-sexual-abuse-swoop-in-western-balkan-region>

جنسی آنلاین، مورد سوءاستفاده قرار می‌گیرند. این ویدئو شامل توصیه‌هایی در مورد نحوه گزارش چنین جنایاتی به مجریان قانون و نحوه جلوگیری از قربانی شدن در وهله اول است.^۱

۳. اقدامات اینترپل در مقابله با استثمار جنسی آنلاین از کودکان

گسترده‌گی تولید و توزیع آنلاین استثمار کودکان منجر به تلاش‌های جدی توسط سازمان‌های مجری قانون ملی و بین‌المللی، مانند اینترپل، شده است. سازمان‌های فناوری غیردولتی، مانند گوگل و مایکروسافت و سازمان‌های غیرانتفاعی، مانند مرکز بین‌المللی و ملی کودکان مفقودشده و مورد استثمار، نقش مهمی در این خصوص ایفاء می‌کنند. استثمار جنسی آنلاین از کودکان شامل طیف گسترده‌ای از رفتارها و موقعیت‌ها می‌شود. معمولاً، این موارد شامل پخش زنده، مصرف مواد، سوءاستفاده جنسی از کودکان و اجبار و باج‌گیری کودکان برای مقاصد جنسی است. در این زمینه، اقدامات اینترپل در پیشگیری و مقابله دارای اهمیت می‌باشد. اینترپل برای کمک به ردیابی کودکان مفقودشده، با صدور اعلان زرد برای نجات آنها، اقدامات بین‌المللی انجام می‌دهد و مکانیزم‌هایی برای استفاده از ظرفیت‌های خود برای مقابله با استثمار آنها دارد که ذیلاً بررسی می‌گردد.

۳-۱. پایگاه بین‌المللی اطلاعات استثمار جنسی از کودکان^۲

این پایگاه داده به متخصصان برای شناسایی قربانیان در سراسر جهان کمک می‌کند تا تصاویر سوءاستفاده جنسی از کودکان را تحلیل و مقایسه کنند. پایگاه داده تصویری و ویدئویی بهره‌بردار جنسی از کودکان (آی-سی-اس-ای)^۳ یک ابزار اطلاعاتی و تحقیقاتی است که به کارشناسان تخصصی اجازه می‌دهد تا داده‌ها را در خصوص موارد سوءاستفاده جنسی از کودکان به اشتراک بگذارند. با استفاده از نرم‌افزار مقایسه تصویر و ویدئو، کارشناسان می‌توانند فوراً بین قربانیان، سوءاستفاده‌کنندگان و مکان‌های جرم ارتباط برقرار کنند. پایگاه داده از تلاش‌های تکراری جلوگیری می‌کند و در زمان گرانبها صرفه‌جویی می‌کند و به کارشناسان اجازه می‌دهد بدانند آیا مجموعه‌ای از تصاویر قبلاً در کشور دیگری کشف یا شناسایی شده‌اند یا اینکه آیا دارای ویژگی‌های مشابه با تصاویر دیگر هستند؟ همچنین، به کارشناسان تخصصی بیش از ۶۸ کشور اجازه می‌دهد تا اطلاعات را مبادله کنند و داده‌ها را با همکاران خود در سراسر جهان به اشتراک بگذارند. با تجزیه و تحلیل محتوای دیجیتال، محتوای تصاویری و صوتی، عکس‌ها و غیره، کارشناسان شناسایی قربانی می‌توانند سرنخ‌هایی را بازیابی کنند و هرگونه همپوشانی در

1. <https://europol.europa.eu/media-press/newsroom/news/39-suspects-identified-in-major-online-child-sexual-abuse-swoop-in-western-balkan-region>

2. International Child Sexual Exploitation database

3. International Child Sexual Exploitation (ICSE)

پرونده‌ها را شناسایی و تلاش‌های خود را برای یافتن قربانیان سوءاستفاده جنسی از کودکان در پایگاه داده‌ها به اشتراک بگذارند.^۱

۲-۳. امضاء توافقنامه بین اینترپل و یونیسف برای مقابله با استثمار جنسی آنلاین از کودکان

این دو سازمان برای هماهنگ کردن اقدامات دولت‌ها در حمایت از کودکان در برابر استثمار و سوءاستفاده جنسی، از جمله در محیط‌های دیجیتال منعقد گردید. بر اساس توافقنامه، این دو سازمان در حمایت از نهادهای مجری قانون ملی در سطح جهانی برای بهبود واکنش آنها به جنایات استثمار جنسی و سوءاستفاده جنسی علیه کودکان، از جمله، حمایت از ایجاد واحدها یا تیم‌های تخصصی برای بررسی استثمار و سوءاستفاده جنسی آنلاین از کودکان و تقویت اثربخشی چنین تیم‌هایی، طرح‌های مشترکی را به اجرا می‌گذارند. یکی از مهمترین رویکردهای این توافقنامه، ارتقای آموزش و توسعه سیستماتیک حرفه‌ای در این خصوص است، به طوری که کارکنان مجری قانون دانش و مهارت‌های به‌روز در شناسایی قربانی و مجرم، پزشکی قانونی دیجیتال برای استثمار و سوءاستفاده جنسی آنلاین از کودکان، مصاحبه با کودک قربانی و بازماندگان و دسترسی برای استفاده از پایگاه داده بین‌المللی بهره‌کشی جنسی از کودکان اینترپل را داشته باشند؛ همچنین، ترویج و تسهیل ارتباط بهتر بین مجریان قانون و خدمات اجتماعی برای اطمینان از برخورداری قربانیان و بازماندگان از حمایت هماهنگ و چندرشته‌ای در سراسر فرآیند عدالت کیفری و فراتر از آن، حمایت از بهبودی همه‌جانبه آنها است. بر اساس آخرین داده‌های موجود از یونیسف، بیش از ۲۰ درصد از کودکان استفاده‌کننده از اینترنت در ۱۲ کشور با درآمد کم و متوسط گفته‌اند که حداقل یکبار تجربه استثمار جنسی آنلاین را داشته‌اند. در حالی که برخی از کشورها دارای واحدهای اجرای قانون هستند که به حمایت از کودکان و قربانیان اختصاص داده شده است، بسیاری از آنها فاقد کارکنان متخصص، مهارت‌ها و منابع مورد نیاز برای بررسی مؤثر چنین پرونده‌هایی هستند. هدف این مشارکت، پر کردن این شکاف‌های ظرفیت حیاتی و ترویج سرمایه‌گذاری بیشتر و اقدام هماهنگ است در راستای اطمینان از اینکه قربانیان و بازماندگان از حمایت مورد نیاز خود برخوردار می‌شوند و مجرمان با عدالت روبرو می‌شوند.^۲

1. <https://www.interpol.int/Crimes/Crimes-against-children/International-Child-Sexual-Exploitation-database>

2. <https://www.interpol.int/News-and-Events/News/2023/INTERPOL-and-UNICEF-sign-cooperation-agreement-to-address-child-sexual-exploitation-and-abuse>

۳-۳. عملیات نارسیل^۱

عملیات نارسیل شبکه وبسایت‌های سوءاستفاده از کودکان را که برای کسب سود از این طریق طراحی شده‌اند، مختل می‌کند. این عملیات با هدف ردیابی پول بدست آمده توسط مجرمان و جلوگیری از قربانی شدن مجدد کودکان طراحی و اجرا گردیده است.

از دسامبر ۲۰۲۱ تا ژوئیه ۲۰۲۳، عملیات نارسیل همچنین مکانیسم‌های مالی مورد استفاده مدیران وبسایت‌ها برای انجام کمپین‌های تبلیغاتی آنلاین خود را هدف قرار داده است. بیش از دو سال، کشورهای عضو اینترپل با استفاده از فهرست معروف به بدترین‌های اینترپل^۲، اطلاعات هدفمند را به اشتراک گذاشتند، مظنونان را شناسایی کردند و در دستگیری افرادی که وبسایت‌ها را مدیریت می‌کردند، همکاری کردند. فهرست بدترین‌های اینترپل که در سال ۲۰۱۰ ایجاد شد، فهرستی از وبسایت‌های حاوی مطالب حاوی استثمار کودکان را دارا می‌باشد. در این راستا، اینترپل با نیروی پلیس در همه مناطق دنیا همکاری می‌کند تا ارائه‌دهندگان خدمات اینترنتی ملی این وبسایت‌ها را تعطیل کنند. وضعیت به این ترتیب است که هر بار که فردی روی این تصاویر کلیک می‌کند، به طور مؤثر وارد صحنه جرم می‌شود. این اقدام موجب شناسایی و حذف این وبسایت‌ها گردیده و مهم‌تر از همه، قربانی شدن مجدد کودکان آزاردیده را کاهش می‌دهد. در یک مورد، یک برادر و خواهر آرژانتینی (هر دو در اوایل سی سالگی) در نتیجه سرخ‌های دیجیتالی از فهرست بدترین‌های اینترپل و اطلاعات ارائه شده توسط جامعه پلیس جهانی^۳ دستگیر شدند. تحقیقات دفتر شناسایی قربانیان آرژانتین^۴ در بخش مبارزه با جرائم سایبری علیه خردسالان و واحد تعقیب جرائم سایبری تخصصی^۵ که با دادگاه‌های فدرال در استان مندوزا همکاری می‌کند، منجر به شناسایی و دستگیری دو مظنون شد. در این عملیات از آنها ۱۴ دستگاه الکترونیکی و همچنین، پول نقد و کارت اعتباری کشف و ضبط شد. شواهد نشان می‌داد که این خواهر و برادر به مدت بیش از یک دهه وبسایت‌هایی که حاوی مطالب سوءاستفاده جنسی از کودکان و کمپین‌های تبلیغاتی مرتبط هستند را ایجاد و نگهداری کرده‌اند و از آنها بهره‌مند شده‌اند.^۶

۳-۴. عملیات مشترک اینترپل و پلیس کلمبیا علیه مجرمان جنسی کودکان

مقامات استرالیایی برای اولین بار در دسامبر ۲۰۲۲ پس از یافتن ویدئویی که آزار جنسی کودکان را در دارکنت به تصویر می‌کشید، این پرونده را به اینترپل ارائه کردند. این ویدئو در پایگاه

1. Operation Narsil

2. INTERPOL's Worst of List (IWOL)

3. Global police community

4. Argentina's Victim Identification Office

5. Specialized Cybercrime Prosecution Unit (UFECI)

6. <https://www.interpol.int/News-and-Events/News/2023/Operation-Narsil-disrupts-network-of-child-abuse-websites-designed-to-generate-profits-from-advertising>

بین‌المللی اطلاعات بهره‌کشی جنسی از کودکان^۱ اینترپل آلود شد، جایی که افسران متخصص از سراسر جهان می‌توانستند آن را برای شناسایی سرخ‌ها مظنونین تجزیه و تحلیل کنند. یک ماه بعد، دفتر تحقیقات فدرال ایالات متحده به واحد جنایات علیه کودکان اینترپل^۲ در مورد هویت احتمالی یکی از مجرمان هشدار داد و محل احتمالی آنها را کلمبیا اعلام کرد. واحد مذکور اطلاعات ارائه‌شده را بررسی و تأیید نمود و تعدادی سرخ جدید را نیز کشف کرد و یک گزارش جامع شناسایی قربانی برای مقامات کلمبیایی ارائه نمود. پلیس ملی کلمبیا پس از دریافت و انجام تحقیقات، محل و هویت کودکان و دو مجرم را تأیید کرد. آنها دریافتند که مادر و عمه از پلتفرم‌های خاصی برای تولید و فروش مطالب ویدئویی آزار جنسی زنده برای «مشتریان» در خارج از کشور استفاده کرده‌اند. در ۲۲ فوریه، مقامات کلمبیایی یک عملیات هماهنگ نجات و دستگیری را انجام دادند و با خدمات حفاظت از کودکان برای محافظت از کودکان و اطمینان از دریافت مراقبت‌های پزشکی و روانی از آنها همکاری کردند.^۳ این مورد وحشتناک نشان می‌دهد که استثمار جنسی از کودکان پخش زنده به هیچ منطقه‌ای محدود نمی‌شود؛ به عبارت دیگر، جهانی است و معمولاً شامل کودکان بسیار خردسال می‌شود. امروزه، پایگاه بین‌المللی اطلاعات بهره‌کشی جنسی از کودکان ۶۸ کشور را به هم پیوند می‌دهد و ارتباط کشورهای دیگر نیز ادامه دارد. از زمان راه‌اندازی پایگاه اطلاعات، بیش از ۳۳۰۰۰ قربانی و ۱۴۹۰۰ مجرم در سراسر جهان شناسایی و تحت حمایت یا دستگیر شده‌اند.

بحث و نتیجه‌گیری

استثمار جنسی از کودکان پدیده جدیدی نیست و در واقع، نه تنها در طول تاریخ رواج داشته، بلکه در گذشته بسیار قابل قبول‌تر تلقی می‌شده است. پیش از ورود اینترنت در زندگی انسان، امکان بهره‌کشی کودکان در قالب تصویر بسیار دشوار بود، اما ظهور اینترنت جرم استثمار و سوءاستفاده جنسی از کودکان را تغییر داد و آن را آسان‌تر نمود.

استثمار جنسی آنلاین از کودکان یک معضل جهانی است که نیازمند پاسخ‌های جامع و هماهنگ از سوی جامعه بین‌المللی است. در این زمینه، سازمان‌های پلیسی بین‌المللی مانند یورپل و اینترپل نقش حیاتی ایفا می‌کنند. اقدامات این سازمان‌ها نشان‌دهنده تعهد جدی به مقابله با این جرائم و حمایت از بزه‌دیدگان است.

استثمار جنسی از کودکان معمولاً به عنوان پورنوگرافی کودکان نامیده می‌شود. اصطلاح پورنوگرافی کودکان می‌تواند به این معنا باشد که قربانی در جاتی از اختیار در تولید محتوا دارد.

1. INTERPOL's International Child Sexual Exploitation (ICSE)

2. INTERPOL's Crimes against Children (CAC)

3. <https://www.interpol.int/News-and-Events/News/2023/Colombia-Two-arrested-for-live-streaming-child-sexual-abuse>

در نتیجه، مجریان قانون، سازمان‌های مدافع و کارشناسان اغلب از اصطلاحات بهره‌کشی جنسی از کودکان و آزار جنسی کودکان هنگام اشاره به پورنوگرافی کودکان استفاده می‌کنند، زیرا به درستی مفهوم عاملیت را حذف می‌کند و بر بی‌گناهی قربانی در تولید آن تأکید می‌کند. قوانین موجود اعم داخلی و بین‌المللی پورنوگرافی کودکان به صورت واقعی را پوشش می‌دهد و شامل پورنوگرافی شبیه‌سازی شده کودکان نمی‌باشد. در همه‌گیری کرونا، به دلیل حضور بیشتر کودکان و بزرگسالان در اینترنت، جرائم مرتبط با استثمار جنسی آنلاین از کودکان افزایش یافت. طی انجام تحقیقات درباره استثمار جنسی از کودکان، سه هدف اصلی وجود دارد: اولین هدف، نجات کودکان مورد آزار و اذیت است. دوم، دستگیری آن دسته از افراد آزاردهنده است. سوم این است که دیگران را از درگیر شدن در این قسم فعالیت‌ها بازدارند. با توجه به اینکه اشخاص خصوصی نیز می‌توانند به مقابله با این جرم بپردازند، لذا روش‌هایی مانند تحقیقات هوشمند می‌تواند در این زمینه مؤثر باشد. با این حال، استفاده از هوش مصنوعی می‌تواند این فرآیند را با چالش بیشتر مواجه نماید. از آنجایی که فناوری مورد استفاده در حوزه‌های دیگر، مانند بیومتریک، به کمک مبارزه با استثمار جنسی آنلاین از کودکان وارد می‌شود، می‌توان به اثربخشی این امر خوش‌بین بود. اگر این نوآوری‌ها با تکنیک‌های تحلیلی مانند تحلیل شبکه‌های اجتماعی ترکیب شوند، این امکان وجود دارد که کسانی که با سوءاستفاده جنسی از کودکان مبارزه می‌کنند، بتوانند روش‌های خود را بهبود بخشند و با پیش‌بینی دقیق الگوهای آینده، از توزیع انبوه پیشی بگیرند. با این حال، در کنار فعالیت‌های پلیسی و تلاش‌های دولتها در مقررات‌گذاری شیوه فعالیت ارائه‌دهندگان خدمات اینترنتی، جامعه نیز باید هوشیار بماند و برای رسیدگی به این موضوع همکاری کند. علاوه بر این، باید بر دولت‌ها و ارائه‌دهندگان خدمات اینترنتی فشار وارد شود تا در اجرای قانون پیشگیرانه عمل کنند و ابزارهای قضایی و داده‌های لازم برای مبارزه با توزیع محتوای مبتنی بر استثمار جنسی آنلاین از کودکان را فراهم کنند. مقابله با جرم استثمار جنسی آنلاین از کودکان در اقدامات یوروپل و اینترپل قابل مشاهده است. یوروپل تهدیدات کلیدی در زمینه استثمار جنسی از کودکان را از طریق شبکه‌های هم‌تا به هم‌تا و دسترسی ناشناس مانند شبکه‌های دارک‌وب (مثل تور) شناسایی کرده است. همچنین، مرکز جرائم سایبری یوروپل اقدامات مؤثری در مقابله با این جرم داشته است. به علاوه، عملیات‌های مشترک یوروپل در مقابله با استثمار جنسی آنلاین از کودکان مهمترین اقدامات در شناسایی و دستگیری مجرمان بوده است. اقدامات اینترپل شامل ایجاد پایگاه بین‌المللی اطلاعات استثمار جنسی از کودکان، امضاء توافقنامه بین اینترپل و یونیسف، عملیات نارسیل و عملیات مشترک اینترپل و پلیس کلمبیا علیه مجرمان جنسی کودکان می‌باشد. ایران از جمله کشورهایی است که موضوع صیانت از حقوق کودکان در آن همواره از اولویت‌های قانونگذاران بوده و در طول زمان همواره این قوانین تحولات مختلفی را

تجربه کرده است. یکی از دلایل این تحولات البته، تغییر در ماهیت و شیوه استثمار جنسی از کودکان بوده است. در قانون ایران، اقسام سوءاستفاده‌های جنسی از اطفال، به‌ویژه قالب نوپیدای «کودک کامی مجازی» به معنای برقراری ارتباط در فضای مجازی با هدف آزار جنسی یا ارتباط جنسی با خردسالان، در ماده ۱۰ قانون حمایت از اطفال و نوجوانان جرم‌انگاری شده است. به طور کلی، اقدامات یورپل و اینترپل نشان می‌دهد که مبارزه با استثمار جنسی آنلاین کودکان نیازمند رویکردی چندجانبه است که شامل همکاری بین‌المللی، استفاده از فناوری‌های نوین، آموزش و آگاهی‌بخشی به جامعه و حمایت از بزهدیدگان می‌شود. تقویت این همکاری‌ها و بهره‌گیری از تجارب موفق این دو سازمان می‌تواند به کاهش این نوع جرائم و حمایت بهتر از کودکان در سراسر جهان کمک کند.

پیشنهادها

- تقویت نیروهای پلیس در شناسایی و استفاده از آخرین فناوری‌هایی که زمینه استثمار جنسی آنلاین از کودکان را فراهم می‌کند.
- بکارگیری روان‌شناسان کودک در مدارس برای شناسایی موارد استثمار که توسط کودکان مخفی می‌ماند.
- ایجاد سازمان‌های مردم‌نهاد متشکل از متخصصان آ‌ی‌تی که می‌توانند موارد جستجوی گوگل در مورد استثمار آنلاین کودکان را پیگیری و ضمن تذکر برای عدم پیگیری در صورت تکرار، به پلیس معرفی کنند.
- تقویت کمپین‌های مقابله با استثمار آنلاین کودکان برای آشنایی جامعه با این امر و معرفی راهکارهای کارآمد به والدین.
- استفاده از فناوری‌های پیشرفته مانند هوش مصنوعی و یادگیری ماشینی برای شناسایی و مقابله با محتواهای غیرقانونی در فضای مجازی.

منابع

- ابراهیمی، شهرام. (۱۴۰۱). پیشگیری از تکرار جرم از طریق هوش مصنوعی؛ مقتضیات و محدودیت‌ها. *آموزه‌های حقوق کیفری*، ۱۹ (۲۳)، ۵۴-۳۳.

https://cld.razavi.ac.ir/article_1692.html

- دارابی، شهرداد. (۱۴۰۱). پاسخ‌گذاری ترکیبی در سیاست جنایی بین‌المللی. *آموزه‌های حقوق کیفری*، ۱۹ (۲۴)، ۹۵-۱۲۴.

https://cld.razavi.ac.ir/article_1727.html

- حیدری، علی مراد. (۱۴۰۲). نقد سیاست کیفری تقنینی در برابر کودک‌کامی مجازی. *حقوقی دادگستری*، در لیست آماده انتشار.

https://www.jlj.ir/article_709012.html

- سید اصفهانی، سید حسام‌الدین. (۱۴۰۲). مطالعه تطبیقی عوامل تشدیدکننده مجازات در جرائم جنسی علیه کودکان و نوجوانان در حقوق کیفری ایران، فرانسه و کانادا. *آموزه‌های حقوق کیفری*، ۲۰ (۲۵)، ۲۶۴-۲۲۳.

https://cld.razavi.ac.ir/article_1803.html

- صفاری، علی؛ صابری، راضیه و تبریزی، الهام. (۱۴۰۱). مطالعه موردی نرخ جرم تحت تأثیر پروتکل‌های بهداشتی کووید-۱۹. *پژوهش‌های جرم‌شناختی پلیس*، ۳ (۶)، ۶۸-۲۷.

http://cr.jrl.police.ir/article_98186.html

- شهبازی، مهدی. (۱۴۰۰). *جرائم در دنیای پسا کرونا، مجموعه گزارش‌های اینترنتیل و یوروپیل*. چاپ اول. پژوهشگاه علوم انتظامی و مطالعات اجتماعی ناجا.

- عبدالمهدی، سامان. (۱۴۰۱). از علت‌شناسی قربانیان جرائم جنسی تا کارآمدی پلیس تخصصی. *کارآگاه*، ۱۶ (۵۹)، ۱۴۷-۱۲۳.

http://det.jrl.police.ir/article_98630.html

- غنی زاده بافقی، مریم و حسین زاده سرشکی، اسماء. (۱۴۰۲). جستاری بر پدیده هرزه‌نگاری و اغفال سایبری کودکان در پرتو آموزه‌های فقه و حقوق ایران. *فقه و حقوق خانواده*، ۲۸ (۷۸)، ۲۲۸-۱۹۷.

https://flj.isu.ac.ir/article_76431.html

- کرامتی معز، هادی. (۱۳۹۹). *بزه‌دیده‌شناسی کودکان در شبکه‌های مجازی*. چاپ اول، تهران: انتشارات دادگستر.

- نجفی ابرندآبادی، علی حسین. (۱۴۰۰). *از جرم‌شناسی حقیقی تا جرم‌شناسی مجازی*، در دیباچه پیکار، ژرژ؛ جرم‌شناسی. برگردان علی حسین نجفی ابرندآبادی. چاپ ششم. بنیاد حقوقی میزان.

- نجفی ابرندآبادی، علی حسین؛ خالقی، علی و زینالی، امیرحمزه. (۱۳۸۸). حمایت کیفری از کودکان در برابر توريسم جنسی، از منبع جهانی تا واکنش نظام‌های کیفری داخلی. *تحقیقات حقوقی*، ۱۲ (۵۰)، ۱۲۱-۸۲.

https://lawresearchmagazine.sbu.ac.ir/article_56275.html

- Bourke, M. L., & Craun, S. W. (2013). *Secondary traumatic stress among internet crimes against children task force personnel*. *Sexual Abuse: A Journal of Research and Treatment*, 26(6), 586-609.

https://www.researchgate.net/publication/258825033_Secondary_Traumatic_Stress_Among_Internet_Crimes_Against_Children_Task_Force_Personnel

- Craun, S. W., Bourke, M. L., & Coulson, F. N. (2015). The impact of internet crimes against children works on relationships with families and friends: An exploratory study. *Journal of Family Violence*, (30), 402-393.
<https://link.springer.com/article/10.1007/s10896-015-9680-3>
- Danaher, J. (2018). *The law and ethics of virtual sexual assault*. In W. Barfield & M. Blitz (Eds.). Research handbook on the law of virtual and augmented reality. Cheltenham: Edward Elgar Publishers.
- Keen C., Kramer R., A. France. (2021). The pornographic state: the changing nature of state regulation in addressing illegal and harmful online content Media. *Culture & Society*, 42 (7-8).
<https://journals.sagepub.com/doi/abs/10.1177/0163443720904631>
- Krone, T. (2004). A typology of online child pornography offending. *Trends and Issues in Crime and Criminal Justice*, 279.
<https://www.aic.gov.au/publications/tandi/tandi279>
- Langston, J. (2018). *How Photo DNA for video is being used to fight online child exploitation*.
<https://news.microsoft.com/on-the-issues/2018/09/12/how-photodna-for-video-is-being-used-to-fight-online-child-exploitation>
- Perraudin, F. (2017). *Pedophile hunters jeopardizing police work, says senior officer*.
<https://www.theguardian.com/society/2017/apr/24/paedophile-hunters-jeopardising-police-work-child-protection>
- Salter, M., Richardson L. (2021). *The Trichan takedown: Lessons in the governance and regulation of child sexual abuse material*. *Policy & Internet*, 13(3), 385-399.
<https://onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.1002/poi3.256>
- Salter, M., & Wong, T. (2021). *The impact of covid-19 on the risk of online child sexual exploitation and the implications for child protection and policing*. University of New South Wales.
- Stein, R.A, O., Omata, S.P. Shetty, A. Katz, M.I. Popitiu, R. Brotherton. (2021). Conspiracy theories in the era of COVID-19: A tale of two pandemics International. *Journal of Clinical Practice*, 75(2).
<https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/33480171/>
- United Nations. (2002). *Optional protocol to the convention on the rights of the child on the sale of children, child prostitution and child pornography*.
- Wang, S. (2017). The cloud, online piracy and global copyright governance. *International Journal of Cultural Studies*, 20(3), 1-17.
https://www.researchgate.net/publication/292944305_The_cloud_online_piracy_and_global_copyright_governance
- Westlake, B. G. (2018). Delineating victims from perpetrators: Prosecuting self-produced child pornography in youth criminal justice systems. *International Journal of Cyber Criminology*, 12(1), 255-288.
https://scholarworks.sjsu.edu/justice_pub/18/
- Westlake, B.G. (2019). *The past, present, and future of online child sexual exploitation: Summarizing the evolution of production, distribution, and detection*. San Jose State University, San Jose, CA, USA.